

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI
ÜLEMNÕUKOGU JA VALITSUSE
TEATAJA

9. aprill 1982

Nr. 12 (614)

17. aastakäik

SISUKORD

II

176. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus «NSV Liidu metsades kasvava
metsa väljaandmise eeskirjade» kinnitamise kohta.

II

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

176 «NSV Liidu metsades kasvava metsa väljaandmise eeskirjade»
kinnitamise kohta

Vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 30. oktoobri 1981. a. määrusele nr. 1045 Eesti NSV Ministrite Nõukogu m ä ä r a b:

1. Eesti NSV ministriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel võtta teadmiseks ja juhendamiseks, et NSV Liidu Ministrite Nõukogu 30. oktoobri 1981. a. määrusega nr. 1045:

1) on kinnitatud juurdelisatud «NSV Liidu metsades kasvava metsa väljaandmise eeskirjad», mis jõustuvad 1. jaanuarist 1982. a.;

2) on NSVL Põllumajanduse Ministriumile ja NSVL Riiklikule Metsamajanduse Komiteele tehtud ülesandeks teha «Kolhoosimetsade majandamise eeskirjades» nimetatud määrusega kinnitatud «NSV Liidu metsades kasvava metsa väljaandmise eeskirjade» üldnõuetest tulenevad muudatused;

3) on tunnistatud 1. jaanuarist 1982. a. kehtetuks NSV Liidu Ministrite Nõukogu 23. mai 1961. a. määrus nr. 442 «Mõnedest metsamajanduse küsimustest» (Eesti NSV Ministrite Nõukogu 4. septembri 1961. a. korraldus nr. 1205-k — ENSV MK 1961, nr. 33, art. 130).

2. Tunnistada 1. jaanuarist 1982. a. kehtetuks Eesti NSV valitsuse otsused vastavalt juurdelisatud loetelule.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees V. KLAUSON

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja E. MATT

Tallinn, Toompea, 26. novembril 1981. Nr. 713.

Tõlge

Kinnitatud

NSV Liidu Ministrite Nõukogu
30. oktoobri 1981. a. määrusega nr. 1045

NSV Liidu metsades kasvava metsa väljaandmise**e e s k i r j a d****I. Üldsätted**

1. Käesolevaid eeskirju rakendatakse riikliku tähtsusega metsades, s. t. riiklike metsamajandusorganite majandamisel olevates metsades, linnametsades, kinnistatud metsades ja looduskaitsealade metsades kasvava metsa väljaandmisel, puistute vaigutamisel ja tõrvasvaigutamisel ning teisejärguliste metsamaterjalide (kändude, kasetoju, puukoore, oksasööda, hao ja muude materjalide) varumisel ja väljaveol.

Käesolevad eeskirjad on kohustuslikud ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele, kellele on pandud metsade majandamine, ning kõi-

gile metsakasutajatele, kes varuvad ja veavad välja puitu ja teisejärgulisi metsamaterjale, vaigutavad ja tõrvasvaigutavad puistuid, raiuvad metsa metsaalade puhastamisel, mis on võõrandatud riikliku metsafondi maade koosseisust riiklikeks ja ühiskondlikeks vajadusteks, metsamaade üleviimisel mittemetsamaadeks selliste tootmisobjektide püstitamiseks, mis on seotud metsade majandamise ja metsakasutuse korraldamisega, samuti muudel metsades tehtavatel töödel, mis on või ei ole seotud metsade majandamise ja metsakasutuse korraldamisega.

Metsakasutajateks võivad olla riiklikud, riiklik-kooperatiivsed, kooperatiivsed ja muud ühiskondlikud ettevõtted, asutused ja organisatsioonid ning NSV Liidu kodanikud.

NSV Liidu seadusandlusega ettenähtud juhtudel võivad metsakasutajateks olla ka muud organisatsioonid ja isikud.

Ettevõtteid, asutusi ja organisatsioone (metsamajandid, tööstuslikud metsamajandid, metsavarumisettevõtted, looduskaitsealad, metsapargimajandid ja muud), kellele on pandud metsade majandamine, olenemata nende nimetusest ja ametkondlikust alluvusest, nimetatakse käesolevates eeskirjades edaspidi metsamajanditeks.

Metsamajandid esitavad käesolevad eeskirjad tutvumiseks metsakasutajatele raiepiletite (orderite) ja metsapiletite väljaandmisel.

2. Vastavalt kehtestatud metsakasutusrežiimile metsa väljaandmine toimub:

a) peakasutusraiate korras teise ja kolmanda grupi metsades ning taastamisraietenä esimese grupi metsades, välja arvatud looduskaitsealade, rahvus- ja loodusparkide metsad, looduskaitse all olevad metsaosad, teadusliku või ajaloolise tähtsusega metsad, loodumälestised, metsapargid, päiklitööndustsoonide metsad, metsaandidega puistud, linnametsad, haljasvööndide metsapargid, veevarustusallikate sanitaarkaitsetsoonide ja kuurortide sanitaarkaitsepiirkondade esimese ja teise vööndi metsad, riiklikud metsaribad, erosioonitõrjemetsad ja eriti väärtuslikud metsamassiivid.

Töönduslike vääriskalade koelmuid kaitsvate metsade keeluribade küpsetes ja üleseisnud puistutes tehakse taastamisraiet valikraienä ühtlase väljaraiega mitte üle 30% puistu tagavarast (kaasa arvatud lohistusteede sisseraiumisel varutav puit) puistu täiuse vähendamise alla 0,4—0,5. Raiet on lubatud korrata 10—15 aasta pärast;

b) vahekasutusraiate korras kõigi gruppide metsades hooldus- ja sanitaarraiate ning väheväärtuslike puistute rekonstrueerimisega seotud raie tegemisel.

Hooldus- ja sanitaarraieid ning väheväärtuslike puistute rekonstrueerimisega seotud raieid teevad üldjuhul metsamajandid liiduvabariikide riiklike metsamajandusorganite poolt kehtestatavas korras, mis on kooskõlastatud NSVL Riikliku Metsamajanduse Komiteega;

c) muude raie tegemisel (metsaalade puhastamine seoses hüdrosõlmede (kaasa arvatud ülejuutusad) torujuhtmete, teede, side- ja elektriliinide rajamisega, karjääride kaevandamise ja turba tootmisega ning metsa raiumine muudel juhtudel seoses metsamaade mittemetsamaadeks üleviimisega kehtiva korra kohaselt), samuti metsakultuurista-

mis-, tuleohutus-, metsamelioratsiooni- ja muude metsamajanduslike tööde tegemisel kõigi gruppide metsades.

Neid raieid tehakse vastavalt tööde tegemise kinnitatud projektidele ja tehnilistele tingimustele.

3. Peakasutusraieid (kaasa arvatud taastamisraieid) tehakse vastavalt metsaraie eeskirjadele.

4. Peakasutusraiate (kaasa arvatud taastamisraieid) tegemisel:

a) antakse metsa esmajärjekorras välja oma seisukorra tõttu raiet vajavate vigastatud puistute, eelmiste aastate vaegraiate, vaigutamisest väljunud puistute ning üleseisnud ja küpsete puistute raiumisele määramise teel, samuti sellistel aladel paiknevate puistute raiumisele määramise teel, mis kuuluvad puhastamisele seoses nende üleandmisega kasutamiseks muul otstarbel;

b) töötatakse raielanke üles tehnoloogiliste kaartide järgi, mis peavad olema koostatud metsavarujate poolt iga raielangi kohta ja vastama metsaraie eeskirjadele;

c) ei ole lubatud pärnade raiumine väljaspool mahlade liikumise perioodi, kui neid raiumiseks üleantava raielangi niine ja kiu varumiseks ettenähtud metsaaladel on üle 10 protsendi tagavarast (välja arvatud eri- ja muude sortimentide varumine, mis vastavalt kehtivatele standarditele varutakse koos koorega).

Liiduvabariikide ministrite nõukogud võivad mõningatel juhtudel keelata pärnade ja muude mettandvate puude raiumise arenenud mesinduse piirkondades, välja arvatud juhud, kui raie keelamine võib kaasa tuua puidu tehniliste omaduste halvenemise;

d) oblastite ja kraide rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteed ning autonoomsete vabariikide ja oblastilise jaotuseta liiduvabariikide ministrite nõukogud võivad vastavate riiklike metsamajandusorganite ettepanekul vegetatsiooniperioodiks keelata tamme- (välja arvatud veini- ja õllevaadilaudade varumiseks väljavalitud tamm), valge akaatsia ja saarepuistutes puude raiumise ja väljaveo aladel, kus nähakse ette võrsetekkelist uuendust. Keeluperiood kehtestatakse kohalikke kliimaatilisi tingimusi arvestades;

e) teise ja kolmanda grupi metsade valmivate puistute raiumist võivad vajaduse korral lubada liiduvabariikide riiklikud metsamajandusorganid:

ammendatud metsatoorainebaasides, kui nende ülestöötamise lõpetamise tähtajad ei ületa 3—5 aastat;

küpsete puistute vähesuse ning valmivate ja keskealiste puistute külluse korral.

Küpsete puistute keskel asuvate valmivate puistute väikesed osatükid määratakse raielankide eraldamisel raiumisele metsaraie eeskirjadega kehtestatud korras;

f) raiumisele ei tohi määrata söödavat kastanit, raudpuud, eldaari mändi, pitsunda mändi, plataani, karjala kaske, dselkoovat, pukspuud, jugapuud, amuuri korgipuud, dimorfanti, raudkaske, õunapuud, hurmaad, kirsipuud, aprikoosipuud, alõtsat, kreeka ja mandžuuria pähklipuud, pistaatsiat, mooruspuud ning teisi väärtuslikke ja harvaesinevaid puu- ja

põõsaliike liiduvabariikide ministrite nõukogude poolt kinnitatavate loetelude järgi. Mainitud puuliikide erandkorras raiumist võib lubada NSVL Riiklik Metsamajanduse Komitee kooskõlastatult liiduvabariikide ministrite nõukogudega;

g) mägivahtrat võib raiuda ainult muusikariistade valmistamiseks kasutatava puidu varumisel;

h) siberi ja korea (mandžuuria) seedermandi määratakse raiumisele väljaspool pähklitööndustsoonide piire. Asulalähiste seedrimännikute raiumine on keelatud;

i) enne vaigutamistähtaja lõppemist on keelatud nende okaspuu- puistute raiumine, mis kehtiva korra kohaselt on määratud vedelvaigu varumiseks;

j) ei ole lubatud kasvama jätta raiumisele määratud puid, sealhulgas lehtpuid ning peenemõdulisi ja kütteks minevaid okaspuid, välja arvatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt kindlaksmääratavad juhud;

k) ajutisteks seemnepuistuteks eraldatud puistuid lubatakse raiuda ainult seemneaastal seemnevarumise eesmärgil. Ajutisi seemnepuistuid eraldatakse metsatoorainebaasides kooskõlastatult ettevõtete, asutuste ja organisatsioonidega, kellele need baasid on kinnistatud.

5. Vaigutamisele kuuluvad küpsed ja üleseisnud puistud, mille koosseisus on 40 ja enam protsenti mände. Vaigutamine toimub üldjuhul 10—15 aasta jooksul enne puistu raiumisele määramist. Lähema 1—3 aasta jooksul raiumisele määratavate puistute vaigutamine toimub lühiajaliste intensiivsete vaigutamisevõtetega.

Tõrvasvaigutamist tehakse vähetootlikes männipuistutes (V ja madalam boniteediklass) 4—8 aasta jooksul enne nende raiumist.

Vaigutamise, tõrvasvaigutamise ja metsakeemia tooraine varumise eeskirjad töötab välja NSVL Riiklik Metsamajanduse Komitee NSVL Metsa-, Tselluloosi-, Paberi- ja Puidutööstuse Ministeeriumi osavõtul ning need kinnitab nimetatud komitee.

6. Valmivate männipuistute vaigutamine on lubatud, kui 10—15 aastase vaigutamisperioodi tagamiseks ei jätku olemasolevaid küpseid puistuid ja selliste valmivate puistute suure hulga korral, mis vaigutamistähtaja lõpuks saavutavad raievanuse.

7. Kohustuslikus vaigutamispiirkonnas lubatakse raiuda järgmisi vaigutamata männipuistuid:

puistuid, mille koosseisus on mändi alla 40 protsenti;

vähetootlikke puistuid (IV—V, olenevalt kohalikest tingimustest, ja madalamad boniteediklassid);

väikeste osatükkidena laialipillatud puistud, mida ei ole võimalik ühendada üheks tööpiirkonnaks;

soode keskel asuvaid ja transpordivõimaluste poolest suvel liigipääsmatuid puistuid.

Muude vaigutamata männipuistute raiumist ja puistute ennetähtaegset vaigutamisel äravõtmist võib erandina lubada NSVL Riiklik Metsamajanduse Komitee.

8. Metsa väljaandmist valikraie korras väljaspool eraldatud raie-lanke võivad liiduvabariikide riiklikud metsamajandusorganid nende majandamisel olevates metsades lubada metsavarujatele neile eraldatud raiefondi arvel, et varuda:

a) kolmanda grupi metsades erisortimente ja vineeripakke nende vajakul ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele eraldatud raie-lankidel neile kehtestatud varumisplaani täitmiseks nimetatud sortimen-tide osas; puitu vedelvaigutaara valmistamiseks (vaigutamise tegeleva-tele ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele) teise ja kolmanda grupi metsade raielankidel kolmel viimasel aastal enne raiumist, arvestu-sega 0,3 tihumeetrit puitu iga hektari vaigutamisele võetud männipuistu kohta;

b) poste side- ja elektriliinide ehitamiseks või remondiks kõigi gruppide metsades neis piirkondades, mida nimetatud liinid läbivad;

c) tarbepuitu väikeste partiidena kuni 100 tihumeetrit esimese ja teise grupi metsades ning kuni 500 tihumeetrit kolmanda grupi metsades aastas metskonna kohta teede- ja sideorganite poolt tehtavateks remondi- ja ehitustöödeks ning topograafiliste ja geodeetiliste märkide ja tule-valvetornide ehitamiseks;

d) tarbepuitu kohalikeks vajadusteks kolmanda grupi metsades metsamajandeis, kes täielikult ei kasuta arvestuslanki (väljaraiega mitte üle ühe kolmandiku puistu tagavarast).

Käesolevas punktis ettenähtud valikraieid lubatakse teha tingimusel, et oleks tagatud kasvamajäetavate puistuosade säilimine ja püsikindlus.

9. NSVL Metsa-, Tselluloosi-, Paberi- ja Puidutööstuse Ministeerium määrab «NSV Liidu ja liiduvabariikide metsaseadusandluse aluste» nõu-deid järgides kindlaks kõigile metsavarujaile kohustusliku tehnikapoliitika, mis rajaneb progressiivsete tehnoloogiliste protsesside, masinate ja mehhanismide kasutamisel.

10. Valikraiet võivad teha erisortimentide varumiseks need metsa-varujad, kellel nende sortimentide varumise plaan on olemas, teiste metsavarujate raielankidel, kellele sellist plaani ei ole kehtestatud:

a) metsamajandite loal saare-, pärna- (proteeside valmistamiseks) ja kasepuidu (püssilae-, vineeri- ja suusapakkude varumiseks) ning vineeri-pakkude varumiseks kõlbliku muud liiki lehtpuidu ja kõrgepingeliinide postide tarbeks okaspuidu varumiseks;

b) oblastite, kraide, autonoomsete vabariikide ja oblastilise jaotu-seta liiduvabariikide riiklike metsamajandusorganite loal kohaliku töös-tuse ettevõtetele pehme lehtpuidu ja puupahkade varumiseks, mis on kõlblikud vooritarvete, puunõude, laast- ja kunstitoodete valmistamiseks.

Teiste metsavarujate raielankidel valikraie korras varuda lubatud puidu üleandmine toimub raiefondi arvel, hüvitades metsavarujaile neilt äravõetud puidukoguse raiefondi eraldamisega sama suure puidukoguse varumiseks.

11. Puidu ja teisejärguliste metsamaterjalide varumine ja välja-vedu, puistute vaigutamine ja tõrvasvaigutamine on lubatud ainult eri-loa — raiepileti (orderi) alusel ning muu metsakasutus (välja arvatud «NSV Liidu ja liiduvabariikide metsaseadusandluse aluste» paragrahvis 35 ettenähtud metsakasutused) — metsapileti alusel. Raiepilet (order) ja

metsapilet annavad õiguse metsakasutuseks vajaliku maa-ala kasutamiseks. Metsakasutajatel on õigus kasutada vastavaid alasid ainult nendeks metsakasutusliikideks, mille kohta on neile antud raiepilet (order) või metsapilet.

Mingid muud dokumendid, samuti ametiisikute suusõnalised load ei saa olla puidu ja teisejärguliste metsamaterjalide varumise ja väljaveo või puistute vaigutamise ja tõrvasvaigutamise aluseks.

12. Raiepiletite (orderite) ja metsapiletite vormi ning nende arvestuse, hoidmise, täitmise ja väljaandmise korra kehtestab NSVL Riiklik Metsamajanduse Komitee kooskõlastatult NSVL Rahandusministeeriumiga. Seejuures töötatakse raiepileti vorm välja NSVL Metsa-, Tselluloosi-, Paberi- ja Puidutööstuse Ministeeriumi osavõtul.

Raiepiletite (orderite) plangid valmistatakse ühtse näidise järgi NSVL Rahandusministeeriumi ja NSVL Riikliku Metsamajanduse Komitee poolt kehtestatavas korras kõigile metsamajandusega tegelevatele ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele, olenemata nende ametkondlikust alluvusest, ning need on rangele aruandlusele kuuluvad dokumendid.

Metsapiletite planke valmistavad liiduvabariikide riiklikud metsamajandusorganid.

13. Raiepiletite (orderite) tagantjärele vormistamist lubatakse erandjuhtudel ühe kuu jooksul arvates päevast, mil hakati raiuma:

puid, mis ähvardavad langeda side-, elektri- ja automaatablokeerimisliinide juhtmetele või mis raiuti maha nende liinide avariide likvideerimisel;

puid, mis raiuti maha raielankide eraldamisel, metsakorraldustöödel, metsatulekahjude kustutamisel ning uurimistöode ja teaduslike uurin-gute tegemisel rajatud visiiridelt, metsakuivendusvõrgu puhastamisel ja remontimisel, avarii- ja päästetööde tegemisel, parvetus- ja laevateede vaatevööndite puhastamisel ning kopteriplatside rajamisel.

14. Raiepileti (orderi) või metsapileti alusel saadud õigusi võib ühelt metsakasutajalt teisele üle anda selle dokumendi välja andnud metsamajand üleandvate ja vastuvõtivate ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide kirjalike avalduste alusel, oblasti, krai, autonoomse vabariigi ja oblastilise jaotuseta liiduvabariigi riikliku metsamajandusorgani või muu kõrgemalseisva organi loal, kellele on pandud metsade majandamine, samuti juhil, kui ettevõtte, asutus ja organisatsioon likvideeritakse või reorganiseeritakse või raielangid antakse ülestitamiseks üle töövõtuorganisatsioonile kehtivas korras sõlmitud lepingu alusel. Märkme õiguste üleandmise kohta teisele metsakasutajale teeb metsamajand raiepileti (orderi), metsavahile antud korralduse ja metsapileti kõigis eksemplarides.

15. Väljaantud raiepileti (orderi) või metsapileti võib metsamajand annulleerida järgmistel juhtudel:

- a) metsakasutuse vajaduse möödumine;
- b) metsakasutuse tähtaja möödumine;
- c) ettevõtte, asutuse või organisatsiooni likvideerimine;
- d) maa äravõtmine riiklikeks või ühiskondlikeks vajadusteks;
- e) teostatava metsakasutuse mittevastavus raiepiletis (orderis) või metsapiletis ettenähtud eesmärkidele ja nõuetele;

- f) raiefondi väljakirjutamine liigeses ulatuses;
- g) käesolevate eeskirjade või muude metsakasutuse eeskirjade rikkumine raiepiletite (orderite) või metsapiletite väljakirjutamisel;
- h) raielankide vahetamine;
- i) vabatahtlik loobumine metsakasutusest ja metsakasutuse õiguse lõppemise muud juhud.

16. Olenevalt metsakasutusliikidest on metsakasutajad kohustatud:

a) täielikumalt ja ratsionaalsemalt kasutama neile üleantud raie-lanke, samuti vaigutamiseks ja tõrvasvaigutamiseks ning teisejärguliste metsamaterjalide varumiseks eraldatud puistuid;

b) mitte jätma vaegraiet, samuti varutud puitu raiekohtadele ja metsa pärast selle varumise ja väljaveo tähtaja möödumist.

Vaegraieteks loetakse raiumiseks määratud puid ja metsaosi, mis ei ole raiutud raiepiletis ettenähtud tähtjaks. Vaegraiete hulka ei kuulu raielangid, kus raiumine on lõpetamata, kuid puidu varumise tähtaega on pikendatud;

c) tegema töid meetoditel, mis väldivad mullaerosiooni teket, välistavad või piiravad metsakasvatuse negatiivset toimet metsade seisundile ja taastootmisele, samuti veekogude ja muude loodusobjektide seisundile;

d) järgima tuleohutuse nõudeid, rakendama töökohtades tuletõrje-abinõusid, metsatulekahjude puhkemise korral aga need kustutama;

e) vältima puidukadusid ja tarbepuidu järkamist küttepuudeks, samuti tarbepuidu mittesihipärast kulutamist;

f) puhastama raielangid raiejätmetest ja omal kulul viima metsa-kasutuse tagajärjel rikutud maatükid nende sihipäraseks kasutamiseks kõlblikku seisundisse;

Raielankide puhastamine raiejätmetest peab toimuma samaaegselt puidu ja teisejärguliste metsamaterjalide varumisega raiepiletis (orderis) kindlaksmääratud viisil ja tähtjaks;

g) organiseerima metsavarumis- ja puidujärkamisjätmete kasutamist, rakendama puidu transpiratsioonkuivatamist (bioloogilist kuivatamist) ja võtma tarvitusele muid abinõusid lehtpuuliikide ja lehisepuidu parvetamiseks ettevalmistamiseks;

h) vältima metsade ja metsata maa risustamist metsaalade raiumisel ja puhastamisel teetrosside, laoplatside ja muude rajatiste ehitamiseks ning muuks otstarbeks, samuti puude lükkamist raiealadega piirnevatele metsaservadele ja raiutud puude mahajätmist;

i) vastavalt kehtivatele sanitaarnormidele ja nõuetele koorima suveks metsa jäetava okaspuidu ja juttima lehtpuidu või virnastama puidu tihedatesse kinnikaetavatesse virnadesse või töötleva ja kaitsma puitu muul viisil, mis hoiab ära kahjulike putukate ja haiguste poolt tekitatavad kahjustused.

Nende tööde tegemise tähtjad meie maa looduslik-geograafilistes piirkondades määrab kindlaks NSVL Riiklik Metsamajanduse Komitee;

j) tagama metsakasutusel seemnekulisside ja -ribade, seemnepuude ja muude raiumisele mittekuuluvate puude, järelkasvu ja noorendike säilimise, mille allesjätmine on ette nähtud raiepiletis (orderis), ning raielankidega igast küljest piirnevate puistute säilimise 50 meetri laiusel

ribal, samuti piiri-, kvartali- ja langipostide ning puudel ja kändudel olevate templite säilimise.

Järeikasvu ja noorendike raielankidel säilimise korra töötab välja NSVL Riiklik Metsamajanduse Komitee NSVL Metsa-, Tselluloosi-, Faberi- ja Puidutööstuse Ministeeriumi osavõtul ja kinnitab NSVL Riiklik Metsamajanduse Komitee;

k) säilitama ja viima endisse seisukorda puidu väljaveol lõhutud teed, sillad ja sihid, samuti kuivendusvõrgu ning maaparandus- ja muud rajatised;

l) rakendama raietöödel progressiivseid tehnoloogilisi protsesse, masinaid ja mehhanisme, mis on välja töötatud vastavalt «NSV Liidu ja liiduvabariikide metsaseadusandluse aluste» ja metsaraie eeskirjade nõuetele;

m) täitma muid nõudeid, mis on kehtestatud käesolevate eeskirjadega, metsaraie ja metsade tuleohutuse eeskirjadega, samuti metsakasutuse muude eeskirjade ja juhenditega.

II. Metsatoorainebaasid

17. Metsade plaanipärase ja kestva tööstusliku kasutamise tagamiseks kinnistatakse metsavarumissetevõtetele, -asutustele ja -organisatsioonidele kolmanda ja teise grupi metsades majanduslikult põhjendatud tähtjaks kindla suurusega alal kasvava metsa varud (metsatoorainebaasid) ning pikaajaliseks kasutamiseks ettenähtud metsaraiefond.

Metsa väljaandmise kinnitatud mahud säilitatakse metsarikaste piirkondade metsatoorainebaasides baasi evitamise kogu ajaks, tagades, et kogu oblasti, krai ja autonoomse vabariigi ulatuses kasutataks metsa pidevalt ning et selle varusid ei ammendataks.

Pikaajaliseks kasutamiseks ettenähtud metsaraiefondina kinnistatakse kasvava metsa varusid metsavarumissetevõtetele, -asutustele ja -organisatsioonidele ka esimese grupi metsades, välja arvatud looduskaitsealade ning rahvus- ja loodusparkide metsad, looduskaitse all olevad metsaosad, teadusliku või ajaloolise tähtsusega metsad, loodusmälestised, metsapargid, pähklitööndustsoonide metsad, metsaandidega puistud, linnametsad, haljasvööndite metsapargid, veevarustusallikate sanitaarkaitsetsoonide esimese ja teise vööndi metsad, kuurortide sanitaarkaitsepiirkondade metsad, riiklikud metsaribad, erosioonitõrjemetsad, eriti väärtuslikud metsamassiivid ja töenduslike vääriskalade koelmuid kaitsvate metsade keeluribad.

18. Metsatoorainebaasid ja pikaajaliseks kasutamiseks ettenähtud metsaraiefondi kinnistab metsavarumissetevõtetele, -asutustele ja -organisatsioonidele olenemata nende ametkondlikust alluvusest, jaotab neid ümber ja vormistab äravõtmise NSVL Riiklik Metsamajanduse Komitee koos NSVL Plaanikomitee, NSVL Metsa-, Tselluloosi-, Paberi- ja Puidutööstuse Ministeeriumi ning liiduvabariikide ministrite nõukogudega.

NSV Liidu ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste süsteemi kuuluvatele metsavarumissetevõtetele, -asutustele ja -organisatsioonidele kinnistatud metsatoorainebaasid ja pikaajaliseks kasutamiseks ettenähtud metsaraiefond võetakse osaliselt või täielikult ära NSV Liidu Ministrite Nõukogu otsusel ning vabariiklike ministeeriumide, riiklike

komiteede ja keskasutuste metsavarumisettevõtetele, -asutustele ja -organisatsioonidele kinnistatud metsatoorainebaasid ja pikaajaliseks kasutamiseks ettenähtud metsaraiefond võetakse osaliselt või täielikult ära liiduvabariikide ministrite nõukogude otsusel, kellele need ettevõtted, asutused ja organisatsioonid alluvad.

Metsatoorainebaasid ja pikaajaliseks kasutamiseks ettenähtud metsaraiefond kinnistatakse esmajärjekorras metsatööstuse metsavarumisettevõtetele, -asutustele ja -organisatsioonidele.

Piirkondades, kus ehitatakse ja projekteeritakse laiarööpmelisi raudteid, samuti tselluloosi-, paberi-, metsakeemia- ja puidutööstusettevõtete ning metsatööstuskomplekside tarbimisbaasides kinnistatakse metsatoorainebaase ainult NSVL Metsa-, Tselluloosi-, Paberi- ja Puidutööstuse Ministeeriumi ja NSVL Siseministeeriumi süsteemi ettevõtetele. Mõningatel juhtudel võib Vene NFSV territooriumi nendes piirkondades, kus ehitatakse ja projekteeritakse laiarööpmelisi raudteid, NSV Liidu Ministrite Nõukogu loal kinnistada metsatoorainebaase NSV Liidu ja liiduvabariikide muude ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele.

Kasvava metsa varude metsavarumisettevõtetele, -asutustele ja -organisatsioonidele kinnistamisel tuleb ette näha kohalike tarbijate puiduvajaduse rahuldamine.

19. Kasvava metsa kinnistatud varude evitamise kord kehtestatakse olenevalt metsagrupist vastavalt raieplaanidele, milles tuleb arvestada männi- ja seeder-männipuistute vaigutamise vajadust.

Metsa väljaandmine, puistute vaigutamine ja tõrvasvaigutamine ning muu metsakasutus metsavarumisettevõtetele, -asutustele ja -organisatsioonidele kinnistatud metsatoorainebaasides ja pikaajaliseks kasutamiseks ettenähtud raiefondis toimub vastavalt käesolevatele eeskirjadele ning metsaraie, puistute vaigutamise ja tõrvasvaigutamise ning metsakasutuse muudele eeskirjadele.

Metsavarumisettevõtted, -asutused ja -organisatsioonid on kohustatud rakendama neile kinnistatud metsatoorainebaasides ja pikaajaliseks kasutamiseks ettenähtud raiefondis tuleohutus- ja muid abinõusid, mis on ette nähtud NSVL Riikliku Metsamajanduse Komitee poolt kinnitatavates «Metsatoorainebaaside kinnistamise ja nendes metsade majandamise eeskirjades».

20. Metsavarumisettevõtted, -asutused ja -organisatsioonid on kohustatud enne metsatoorainebaasi eksploateerimise algust koostama raieplaanid 5—10 aastaks ning männi- ja seeder-männipuistute olemasolu korral ka puistute vaigutamise plaani 10 aastaks aastate lõikes vastavalt arvestuslangi suurusele, baasi kohta kindlaks määratud metsa väljaandmise mahule ning metsaraie ja puistute vaigutamise eeskirjadele.

Raieplaan ning männi- ja seeder-männipuistute vaigutamise plaan järgnevatks perioodiks koostatakse nimetatud korra kohaselt, arvestades metsatoorainebaasi plaanipärase evitamise vajadust.

21. Kinnistatud metsatoorainebaasides ja pikaajaliseks kasutamiseks ettenähtud raiefondis on lubatud kohalikeks vajadusteks (põllu- ja metsamajandus, koolid, haiglad ja muud kohalikud ettevõtted, asutused ja

organisatsioonid) metsa välja anda puitu sellest administratiivpiirkonnast välja vedamata, mille territooriumil need metsatoorainebaasid ja raiefond asuvad.

Teistele metsavarujatele eraldatakse raielanke väljaspool selle metsavaruja raiekohti, kellele metsatoorainebaas on kinnistatud.

Sanitaar-lageraiete tegemine metsatoorainebaasides pannakse nendele ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele, kellele need baasid on kinnistatud, kui neil aga puudub võimalus selliste raiete õigeaegselt tegemiseks vajalikus mahus, võib kahjustatud metsa välja anda teistele metsavarujatele.

22. Metsatoorainebaasi kinnistamine annulleeritakse pärast metsa eksploatatsioonivarude baasis ärakasutamist käesolevate eeskirjade punkti 18 esimeses lõikes märgitud riiklike organite poolt. Seejuures piirkondades, kus ei ole eraldatud metsamassiive kohalike puiduvajaduste rahuldamiseks, annulleeritakse kinnistatud metsatoorainebaase oblastite ja kraide rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede ja autonoomsete vabariikide ministrite nõukogude ettepanekul, arvestades puiduvarude jätmist nimetatud vajaduste rahuldamiseks.

III. Metsaraiefond

23. Metsaraiefond moodustub puidu varumiseks ettenähtud küpsete puistute tagavarast.

Metsaraiefond määratakse NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu riiklikes plaanides liiduvabariikidele, Vene NFSV territooriumil aga ka oblastitele, kraidele ja autonoomsetele vabariikidele kindlaks eraldi metsagruppide järgi ning eraldatakse igal aastal NSV Liidu ministriumidele, riiklikele komiteedele ja keskasutustele ning liiduvabariikide ministrite nõukogudele metsavarumisplaanide täitmiseks ja kohalike vajaduste rahuldamiseks tarvilikus mahus. Vene NFSV Ministrite Nõukogule eraldatakse raiefond metsagruppide järgi vabariigi kohta tervikuna.

24. Liiduvabariikide ministrite nõukogud jaotavad neile eraldatud raiefondi vabariiklike ministriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste, oblastite ja kraide rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede ja autonoomsete vabariikide ministrite nõukogude vahel. Seejuures eraldatakse raiefond kohalike metsavarujate oma puiduvajaduste rahuldamiseks ainult nende põhitegevuse piirkondades.

25. Ministriumid, riiklikud komiteed ja keskasutused, kellele on eraldatud metsaraiefond, on kohustatud 15 päeva jooksul pärast seda, kui NSV Liidu Ministrite Nõukogu või liiduvabariigi ministrite nõukogu on vastu võtnud otsuse raiefondi eraldamise kohta, esitama oblastite, kraide, autonoomsete vabariikide ja oblastilise jaotuseta liiduvabariikide riiklikele metsamajandusorganitele ettepanekud raiefondi jaotamise kohta alluvate ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide vahel.

26. Oblastite, kraide, autonoomsete vabariikide ja oblastilise jaotuseta liiduvabariikide riiklikud metsamajandusorganid peavad 15 päeva jooksul pärast ministriumidelt, riiklikelt komiteedelt ja keskasutustelt

ettepanekute saamist neile eraldatud raiefondi jaotamise kohta alluvate ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide vahel jaotama selle metsamajandite ja metsavarujate vahel ning esitama vastavad andmed oblastite ja kraide rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteedele ning autonoomsete vabariikide ja oblastilise jaotuseta liiduvabariikide ministrite nõukogudele kasvava metsa väljaandmise mahtude kinnitamiseks metsamajanditele arvestuslangi piires ja raiepiletite väljakirjutamiseks metsamajandite poolt.

27. Arvestuslanki ületavates mahtudes peakasutusraieid ühtede metsamajandite metsades arvestuslangi kasutamata jätmise arvel teiste metsamajandite metsades ning okaspuistutes arvestuslangi kasutamata jätmise arvel pehmelehtpuupuistutes, võib vajaduse korral teha kolmanda ja teise grupi metsades liiduvabariikide ministrite nõukogude loal.

Arvestuslanki ületavates mahtudes ei ole lubatud raieid teha seeder- männi-, tamme-, pöogi- ja saarepuistutes.

28. Oblastite, kraide, autonoomsete vabariikide ja oblastilise jaotuseta liiduvabariikide riiklikel metsamajandusorganitel on metsavarujate avalduste alusel õigus asendada neile ühest metsagrupist eraldatud raiefond teises metsagrupis asuva raiefondiga selle metsagrupi arvestuslangi mittetäieliku kasutamise korral metsamajandis.

29. Iga-aastane metsa väljaandmise maht vahekasutusraiate tegemiseks määratakse kindlaks metsade liigilise koosseisu ja kvaliteedi parandamise vajadusest lähtudes ning kehtestatakse NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu riiklikes plaanides liiduvabariikide kaupa. Kui kinnistatud metsades vahekasutusraiate tegemiseks igal aastal väljaantava metsa maht ei ole kehtestatud NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu riiklikes plaanides, määratakse see kindlaks vastavalt kinnistatud metsade majandamise perspektiivplaanidele.

30. Muude raiete tegemisel varutava puidu mahu määrab kindlaks riiklik organ, kes teeb otsuse metsaalade raiumise ja puhastamise kohta seoses hüdroõlmede, torujuhtmete ja teede rajamisega ning muude riiklike või ühiskondlike vajadustega, lähtudes kinnitatud projektides ettenähtud tööde mahtudest.

Muude raiete tegemisel, mis on seotud sihtide, piirisihtide ja tulekaitseribade sisseraiumise ja puhastamisega ning muude metsamajanduslike abinõude rakendamisega, varutava puidu mahu määravad kindlaks metsamajandid, lähtudes nende tööde vajalikest mahtudest, ja kinnitavad nende kõrgemalseisvad organid.

31. Metsaalasid raiuvad ja puhastavad vastavalt käesolevate eeskirjade punktidele 2 ja 30 objekte rajavate või vastavaid abinõusid rakendavate ministriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste ettevõtted, asutused ja organisatsioonid, kui nende tööde tegemine ei ole kehtestatud korras pandud teistele ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele.

Metsakasutajad on kohustatud tagama metsa ratsionaalse kasutamise ning nimetatud alade korrastamise, samuti nende nõuetekohase korrashoiu ekspluateerimise ajal.

Töid realiseeritava metsa (kaubametsa) raiumisel (mahavõtmisel) ja veehoidlate ülejutusosalade mitterealiseeritavast metsast puhastamisel (raadamisel) tehakse vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 2. veebruaril 1976. a. määrusega nr. 76 kinnitatud «Hüdroelektrijaamade ehitamise ja veehoidlate rajamisega seotud veehoidlate ülejutusosalade ettevalmistamise abinõude rakendamise korra määrustikule».

32. Seoses metsamaade mittemetsamaadeks üleviimisega, samuti metsaga kaetud maatükkide riiklikeks ja ühiskondlikeks vajadusteks äravõtmisega tehtud raietest saadud puidu kasutamise korra määravad kindlaks riiklikud organid, kes võtavad vastu otsuseid metsamaade mittemetsamaadeks üleviimise või metsaga kaetud maatükkide äravõtmise kohta.

Muude raiete korras varutud puitu kasutatakse esmajärjekorras neid raieid teinud ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide vajaduste rahuldamiseks, üle nimetatud otstarbeks vajaliku koguse varutud puit aga antakse tasuta üle metsamajanditele ning võimaluse korral realiseeritakse nende poolt oblastite ja kraide rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede ning autonoomsete vabariikide ja oblastilise jaotuseta liiduvabariikide ministrite nõukogude jaotuskava alusel, kandes laekuvad summad eelarvesse.

Realiseeritav puit, mis on varutud muude raiete tegemisel ja on kasutamiseks kättesaadav, arvatakse üldjuhul metsavarujale eraldatud raiefondi hulka.

33. Liiduvabariikide ministrite nõukogud võivad erandina lubada metsata ja metsavaestes piirkondades paiknevatel kolhoosidel, majanditevahelistel ettevõtetel (organisatsioonidel) ja sovhoosidel varuda puitu metsarikastes piirkondades seoses metsamaade mittemetsamaadeks üleviimise ning maaparandustööde tegemisega, kasutades seda puitu oma vajadusteks, sealhulgas vedades seda välja vabariigi piirest.

34. Metsa täiendav väljaandmine üle aastaks eraldatud koguse on lubatud:

a) liiduvabariikide ministrite nõukogude loal peakasutus- ja taastamisraiate korras:

kõigi gruppide metsade metsamajandeis, kus arvestuslanki möödunud perioodil (arvates selle kehtestamise aastast) ära ei kasutatud — selle arvestuslanki suuruseni;

puidu varumiseks loodusõnnetuste ja avariide läbi hävinud või kahjustatud hoonete ja rajatiste taastamiseks ühekordselt: esimese grupi metsades kuni 1000 tihumeetrit, teise grupi metsades kuni 3000 tihumeetrit ja kolmanda grupi metsades nendeks ja muudeks pakilisteks vajadusteks — vajalikus koguses;

b) liiduvabariikide riiklike metsamajandusorganite loal peakasutus- ja taastamisraiate korras kõigi gruppide metsade metsamajandeis, kus jooksval aastal arvestuslanki ära ei kasutata — selle arvestuslanki suuruseni;

c) oblastite, kraide, autonoomsete vabariikide ja oblastilise jaotuseta liiduvabariikide riiklike metsamajandusorganite loal:

kõigi gruppide metsades üle kehtestatud plaani hooldus- ja sanitaarraiate tegemise korras puistutes, mis vajavad neid raieid, tormimurru ja

põlendike ülestöötamise korras, samuti üksikpuude, seemnepuude ja harvikute raiumise korras metsakorralduse käigus kindlaksmääratud mahus;

kolmanda grupi metsades peakasutusraiate korras kuni 500 tihumeetri puidu ühekordseks varumiseks loodusõnnetuste läbi hävinud või kahjustatud hoonete ja rajatiste taastamiseks;

muude raiete tegemisel, mis on seotud metsamaade kehtestatud korras üleviimisega mittemetsamaadeks, kui seejuures saadava puidu kasutamise kord ei ole kindlaks määratud vastavas otsuses, samuti side- ja elektriliinide, teetrasside, torujuhtmete, sihtide, piirisihtide ning maa-parandusvõrgu jooksva korrashoiuga seotud raiete tegemisel ning kui metsa raiumine on vajalik tehniliste tingimuste tõttu;

d) metsamajandite loal kõigi gruppide metsades:

metsa raiumisel seoses metsakultuuristamis-, metsakorraldus-, tule-tõrje- ja muude metsamajanduslike tööde tegemisega vastavalt kehtestatud plaanile;

puude ja põõsaste raiumisel laevaliiklusmärkide nähtavuse tagamiseks, samuti laevaliiklust ja parvetamist ohustavate puude raiumisel;

põõsaspajude raiumisel korvide punumiseks ja tünnivitsade valmistamiseks;

lama- ja jalalkuivanud puidu arvel. Sellist puitu veetakse piirkonnast välja oblastite ja kraide rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede ning autonoomsete vabariikide ja oblastilise jaotuseta liiduvabariikide ministrite nõukogude loal;

väikeste partiidena kuni 100 tihumeetri tarbepuidu varumiseks aastas metskonna kohta (esimese grupi metsades arvestuslangi mittetäieliku kasutamise korral) metsamajanduse vajadusteks, teede, side- ja elektriliinide rajamiseks läbi metsa, topograafiliste ja geodeetiliste märkide valmistamiseks, samuti teaduslike uuringute ja geoloogiliste uurimis- ja otsingutööde tegemisel.

35. Kasvava metsa väljaandmine ministeeriumidele, riiklikele komiteedele ja keskasutustele kinnistatud metsades toimub NSVL Riikliku Metsamajanduse Komitee poolt kehtestatud korras kinnitatava arvestuslangi piires. Seejuures kasutatakse metsaraiefondi nende ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide puiduvajaduste rahuldamiseks, kellele metsad on kinnistatud. Arvestuslangi piires kasutamata jäänud raiefond jaotatakse oblastite ja kraide rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede ning autonoomsete vabariikide ja oblastilise jaotuseta liiduvabariikide ministrite nõukogude poolt muude metsavarujate vahel.

36. Metsamajandid on kohustatud peakasutusraiate tegemiseks (kaasa arvatud taastamisraied) eraldama raiefondi arvestuslangi piires ning selle materiaalselt ja rahaliselt hindama kaks aastat enne raielankide raiumiselevõtmist, hooldusraiate tegemiseks aga — üks aasta enne raielankide raiumiselevõtmist ning tagama nende tööde kvaliteetse ja õigeaegse tegemise. NSVL Metsa-, Tselluloosi-, Paberi- ja Puidutööstuse Ministeeriumi ning NSVL Siseministeeriumi ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele eraldatakse kinnistatud metsatoorainebaasides raiefond raieplaanide olemasolu korral viis aastat enne raielankide raiumiselevõtmist.

Metsavarumisettevõtetele tuleb raielangid eraldada nende töötamiskohdades, arvestades olemasolevate ja projekteeritavate teede ja vee- teede asukohta, elamute ja tööstusseadmete ning ladude olemasolu, samuti metsavarumistööde kompleksseks mehhaniseerimiseks vajalike tingimuste loomist.

Metsavarumisettevõtetele, -asutustele ja -organisatsioonidele kinnistatud metsatoorainebaasides tuleb raielangid eraldada vastavalt kehtivas korras kinnitatud raieplaanile.

Metsaraiefondi eraldamisel kohalike puiduvajaduste rahuldamiseks, sealhulgas individuaalehitajatele, antakse raielangid enamasti kinnistamata metsamassiividest, arvestades puidu väljaveo lühimat teed. Seejuures eraldatakse raiefond esmajärjekorras kolhooside, sovhooside ja muude põllumajandusettevõtete puiduvajaduste rahuldamiseks, samuti hukkunud sõjaväelaste ning teenistus- ja ühiskondlike kohustuste täitmisel hukkunud isikute perekondadele, metsavalvetöötajatele, invaliididele, pensionäridele, rea- ja seersantkoosseisu sõjaväelaste perekondadele, endistele partisanidele, ümberasujatele ning muudele isikutele, kellele kehtiva seadusandlusega on ette nähtud soodustusi kasvava metsa väljaandmisel.

37. Raiefond tamme- ja pöögipuistutes (välja arvatud madala kaubalisusega, väärtuslikke sortimente mitteandvad puistud) tuleb üle anda ainult NSVL Metsa-, Tselluloosi-, Paberi- ja Puidutööstuse Ministeeriumi ning NSVL Riikliku Metsamajanduse Komitee metsavarumisettevõtetele, -asutustele ja -organisatsioonidele.

Nimetatud ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide tarbeks valitakse välja ja märgistatakse kõrgekvaliteedilisi tamme- ja pöökpuid (nende olemasolu korral) teistele metsavarujatele eraldatavatel madala kaubalisusega tamme- ja pöögipuistute raielankidel, samuti muude puuliikide puistutes veini- ja õllevaadilaudade, vineeripakkude ja muude väärtuslike sortimentide varumiseks.

38. Järjekordse aasta raiefondi arvatakse kõigi gruppide metsades vaegraiad, lõpetamata raiega raielangid, mille raietähtaega on pikendatud, ja eelmisel aastal alustamata raiega raielangid, samuti varutud, kuid määratud tähtjaks (antud pikendust arvestades) väljavedamata puit, välja arvatud puit, mis on varutud hooajavahelisel perioodil ja on jäetud metsa väljavedamiseks soodsamal aastaajal. Seejuures vähendatakse raiefondi hulka arvatava eelmise aasta vähemkasutuse mahtu metsakasutajate poolt tegelikult tehtud ennetähtaegsete raiete mahu võrra metsamajandi kohta.

39. Metsakasutajatel on õigus üle vaadata neile eraldatud raielangid ja muudeks kasutusliikideks ettenähtud osatükid ja tutvuda nende materiaalse ja rahalise hindamisega. Kui metsamajandi andmed lähevad lahku metsakasutaja andmetest, on viimasel õigus enne raiepileti (orderi) kättesaamist esitada metsamajandile kirjalikult oma vaided koos vajalike põhjendustega. Metsamajand on kohustatud õigeaegselt teatama metsakasutajale kontrollimispäeva ja 10 päeva jooksul metsakasutaja esindaja osavõtul kohapeal kontrollima kirjalikult esitatud pretensioone ning koostama vastava akti. Metsakasutaja mitteilmumisel määratud täht-

ajaks on metsamajandil õigus teostada kontrolli ühepoolselt. Seejuures koostatud kontrollakt on metsakasutajale kohustuslik.

Kontrollimisel avastatud enam kui 10-protsendilised lahkumineked metsamajandi esialgsetest andmetest, samuti kõrvalekaldumised metsaraie eeskirjadest ning raielankide eraldamise ja takseerimise juhenditest peab metsamajand kõrvaldama 10 päeva jooksul.

40. Metsavarujad on kohustatud neile eraldatud raiefondile välja-antavad raiepiletid (orderid) välja võtma kahe ja poole kuu jooksul, arvates päevast, mil liiduvabariigi ministrite nõukogu võttis vastu otsuse neile raiefondi eraldamise või selle jaotamise kohta metsamajandite vahel üle arvestuslangi suuruse.

Raiepiletite (orderite) väljavõtmata jätmisel ühe kuu jooksul pärast nimetatud tähtaja möödumist kaotab metsavaruja õiguse metsaraiefondi saamiseks.

NSVL Metsa-, Tselluloosi-, Paberi- ja Puidutööstuse Ministeeriumi, NSVL Siseministeeriumi ja NSVL Riikliku Metsamajanduse Komitee met-savarumisettevõtetal, -asutustel ja -organisatsioonidel on õigus välja võtta raiepileteid 10 protsendile neile teise grupi metsades eraldatud raiefondi üldmahust ja 25 protsendile neile kolmanda grupi metsades eraldatud raiefondist selle aasta 1. juulini, milleks raiefond on eraldatud.

Vene NFSV Ministrite Nõukogu võib vajaduse korral nimetatud korras pikendada raiepiletite väljavõtmise tähtaegu muude ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste metsavarumisettevõtetele, -asutustele ja -organisatsioonidele.

Liiduvabariikide ministrite nõukogud võivad vajaduse korral aasta jooksul metsavarujate vahel ümber jaotada raiefonde, mis on neile eraldatud liiduvabariikide ministrite nõukogude raiefondidest ja on jäänud kehtestatud tähtajaks välja võtmata.

41. Kohalikel metsavarujatel, kes varuvad puitu oblastite ja kraide rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteedele ning autonoomsete vabariikide ja oblastilise jaotuseta liiduvabariikide ministrite nõukogudele eraldatud raiefondi arvel, samuti sovhoosidel (sealhulgas neile kinnistatud metsades) on õigus välja võtta raiepileteid (ordereid) selle aasta 1. oktoobrini, milleks raiefond on eraldatud.

Õigus võtta raiepileteid (ordereid) välja kogu aasta jooksul on ettevõtetal, asutustel ja organisatsioonidel, kes teevad teaduslikku uurimistööd, geoloogilisi, metsakorraldus- ja geodeetilisi töid, korraldavad muid otsinguid ja uuringuid, teevad maaparandustöid, ehitavad ja remondivad teid ja tee-ehitisi, rajavad torujuhtmeid, side- ja elektriliinirasse, samuti metsamajanditel hooldus- ja sanitaarraie tegemisel ning muude metsamajanduslike, metsakultuuristamise ja tuletõrjeabinõude rakendamisel ning kohalikel elanikel ja teisejärguliste metsamaterjalide varujatel.

42. Metsakasutajale üleantud raielangid ja muul viisil kasutamiseks ettenähtud osatükid arvatakse tema valve all olevateks raiepileti (orderi) või metsapileti väljaandmise päevast alates. Samast päevast peale on metsakasutajatele pandud kõik käesolevate eeskirjadega ettenähtud kohustused ning metsamajand ei võta temalt vastu mingeid pretensioone mittenõustumise kohta materiaalse ja rahalise hindamisega.

43. Liiduvabariikide ministrite nõukogud võivad metsavarujatel lubada erandjuhtudel vahetult või nende poolt kehtestatavas korras vahetada alustamata raiega raielanke teiste raielankide vastu.

Vajaduse korral võivad metsamajandid oblastite ja kraide rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede ning autonoomsete vabariikide ja oblastilise jaotuseta liiduvabariikide ministrite nõukogude loal vahetada töötamiskohtades tervetes puistutes eraldatud ja metsavarujatele raiepiletitega (orderitega) raiumiseks üleantud raielanke, sealhulgas ka alustatud raiega raielanke, loodusõnnetustest, metsahaigustest ja -kahjuritest rikutud puistutes asuvate raielankide vastu.

IV. Ettevalmistustööd

44. Üks aasta ja seitse kuud enne raielankide raielemääramist, kuid hiljemalt 1. juuniks esitavad metsamajandid eraldatud raielangid metsavarujatele koos materiaalse ja rahalise hindamise dokumentidega nende esialgseks üleandmiseks. Seejuures tuleb metsamajanditel raielangid esialgselt üle anda ja metsavarujatel need ettevalmistustööde tegemiseks aktidega vastu võtta hiljemalt sama aasta 1. oktoobriks.

Vaigutamiseks ja tõrvasvaigutamiseks ettenähtud puistud antakse metsamajanditelt aktidega metsakasutajatele üle hiljemalt vaigutamise või tõrvasvaigutamise alustamise eelneva aasta 1. oktoobriks.

Pärast raielankide esialgset üleandmist on metsakasutajatel õigus teha kehtestatud korras ettevalmistustöid vastuvõetud raielankidel ning vaigutamiseks ja tõrvasvaigutamiseks üleantud puistutes ning vajaduse korral metsamajandite loal ka muudel naaberaladel.

Ettevalmistustööde hulka kuuluvad:

puidu esmase järkamise ja töötlemise seadmete ja seadeldiste, samuti mitmesuguste rajatiste ning ajutiste eluruumide ja majandushoonete ehitamine;

laoplatsideks ettenähtud alade puhastamine ja nende rajamine;

metsaveo- ja lohistusteede rajamine;

parvetusjõgede seisukorra parandamine;

raielankide raie-eeдеks jaotamine, ohutut tööd takistavate puude koristamine ning muud raielankide ekspluateerimiseks ettevalmistamisega seotud tööd.

Kinnistatud metsatoorainebaasides lubavad metsamajandid metsavarujatel teha ettevalmistustöid enne raielankide esialgset üleandmist.

45. Teisejärguliste metsamaterjalide varujatel on õigus neile raiepiletite (orderite) või metsapiletite väljaandmise päevast alates ehitada kehtestatud korras ajutisi seadeldisi metsamaterjalide ümbertöötamiseks ning ajutisi ruume ja ladusid toodangu hoidmiseks.

46. Raiepileteid (ordereid) või metsapileteid metsaalade puhastamiseks ja puiduvarumiseks seoses ettevalmistustööde tegemisega metsavarujatele esialgselt aktidega üleantud raielankidel annavad metsamajandid välja hiljemalt 5 päeva jooksul pärast metsavarujatelt ettevalmistustööde tegemiseks avalduste ja raielankide ülestöötamise tehnoloogiliste kaartide saamist.

Väljaspool raielankide piire teise ja kolmanda grupi metsades asuvaid metsaalasid eraldab puhastamiseks seoses metsavarujatele esialgselt aktidega üleantud raielankide ettevalmistustöödega ning raiepileteid (ordereid) või metsapileteid annab välja metsamajand vastavalt metsatoorainebaaside evitamise projektidele, mis on kinnitatud kehtestatud korras, 10 päeva jooksul pärast metsavarujalt ettevalmistustööde tegemiseks avalduse saamist.

Esimese grupi metsades ning kehtestatud korras eraldatud teise ja kolmanda grupi metsade erikaitse alla kuuluvates osades väljaspool üleantud raielankide piire võib metsaalasid nimetatud otstarbel puhastada ja kasutada oblastite, kraide, autonoomsete vabariikide ja oblastilise jaotusega liiduvabariikide riiklike metsamajandusorganite loal.

Ettevalmistustööde käigus varutud puit arvatakse metsavarujale eraldatud raiefondi hulka.

47. Metsakasutajad on kohustatud ettevalmistustööde tegemisel, samuti ajutiste ja abihoonete ning ehitiste rajamisel kasutama esmajärjekorras lehtpuitu.

Okaspuudest saadavat tarbepuitu on lubatud kasutada ajutiste ja abihoonete ning ehitiste rajamiseks ja metsaveoteede katteks ainult juhul, kui okaspuidu kasutamine on vajalik tehniliste tingimuste ja ohutus- tehnikate eeskirjade kohaselt või kui nimetatud tööde tegemise kohas puuduvad pehmelehtpuuliigid.

48. Metsakasutajatel on õigus kasutada nende poolt vastavalt käesolevate eeskirjade punktidele 44 ja 45 rajatud hooneid, ehitisi, seadmeid ja seadeldisi kuni tootmisvajaduse möödumiseni.

Kõik nimetatud korras rajatud hooned, ehitised, seadmed ja seadeldised tuleb metsakasutajatel kõrvaldada ühe aasta jooksul pärast puidu väljaveo, parvetamise ja töötlemise, puistute vaigutamise ja tõrvasvaigutamise või teisejärguliste metsamaterjalide varumise lõpetamist vastavas kohas või metsatoorainebaasis. Kõik kehtestatud tähtajaks metsakasutajate poolt kõrvaldamata jäetud hooned, ehitised, seadmed ja seadeldised lähevad üle metsamajandite käsutusse. Liiduvabariikide riiklikel metsamajandusorganitel on õigus vajaduse korral lubada jätta hooneid, ehitisi, seadmeid ja seadeldisi metsakasutajate käsutusse pikemaks tähtajaks.

V. Puidu ja teisejärguliste metsamaterjalide varumise ja väljaveo ning puistute vaigutamise ja tõrvasvaigutamise tähtajad ja kord

49. Puidu varumise tähtajaks määratakse selle aasta 1. jaanuar — 31. detsember, milleks raielank on raiumiseks määratud, väljaveo tähtajaks aga järgmise aasta 1. mai.

Metsa väljaandmisel metsamaterjalide koguse järgi on kuni varutud puidukoguse ülevaatuseni lubatud seda raielangilt välja vedada raiepiletis (orderis) märgitud ajutistele laoplatesidele. Metsa väljaandmisel metsamaterjalide koguse järgi tulekahjudest rikutud puistutes, samuti tormimurru ja tuuleheite ülestöötamise korral on puidu väljavedu alu-

mistesse ladudesse lubatud tingimusel, et on korraldatud selle puidu arvelevõtmine.

Juhul kui raielank võetakse raiumiseks ennetähtaegselt, loetakse puidu varumise tähtajaks ajavahemik raiepileti (orderi) väljakirjutamise päevast kuni selle aasta 31. detsembrini, milleks metsaraiefond on eraldatud, ja väljaveo tähtajaks järgmise aasta 1. mai.

Metsa väljaandmisel varujatele, kes varuvad metsa väikestes kogustes, ja kodanikele võib metsamajand olenevalt metsavarumise mahust kehtestada selle varumiseks ja väljaveoks lühemad tähtajad.

Puistute vaigutamise ja tõrvasvaigutamise tähtajad kehtestatakse nende tööde alustamise aasta 1. jaanuarist kuni lõpetamise aasta 31. detsembrini nende tegemise kogu ajaks, mis on kehtestatud vastavalt käesolevate eeskirjade punktile 5.

Teisejärguliste metsamaterjalide metsas varumise ja ümbertöötamise ning väljaveo tähtaegu kehtestavad metsamajandid kokkuleppel varujatega 12 kuu piires. Kuni varutud koguse ülevaatuseni on teisejärgulisi metsamaterjale lubatud vedada välja ainult raiepiletis (orderis) märgitud ajutistele laoplatsidele.

Puidu ja teisejärguliste metsamaterjalide varumise ja väljaveo ning puistute vaigutamise ja tõrvasvaigutamise tähtajad märgitakse raiepiletis (orderis).

50. Metsa väljaandmine aladel, mis kuuluvad puhastamisele seoses hüdrorajatiste, torujuhtmete, teede, side- ja elektriliinide ehitamisega, karjääride kaevandamise ja turba tootmisega või muudel metsa raiumise juhtudel seoses metsamaade üleviimisega mittemetsamaadeks, toimub tähtaegadel, mis on kehtestatud nende tööde tegemiseks. Raiepiletid kirjutatakse seejuures aasta jooksul välja puidukogusele, mis on ette nähtud varuda planeeritava aastal.

51. Metsamajandite poolt metsahooldus- ja sanitaarraie tegemisel ning metsakultuuristamise, tuletõrje- ja muude metsamajanduslike abinõude rakendamisel varutava puidu väljaveo tähtaegu selle puidu tarbijatele raiekohtadel realiseerimise korral raiepiletites (orderites) ette ei nähta. Selle puidu tarbijate poolt väljaveo, samuti metsamajandite käsutusse tuleva puidu (peremeheta, määratud tähtajaks metsakasutajate poolt väljavedamata jäänud ja omavoliliselt raiutud puit) väljaveo tähtaegu kehtestavad metsamajandid, olenevalt sellise puidu kogusest, väljaveo hooajast, veoteedest ja muudest tingimustest, 12 kuu piires, arvates selle puidu tarbijatele üleandmise päevast.

52. Metsavarumissettevõtetal, -asutustel ja -organisatsioonidel ning nende metsapunktidel, meistrijaoskondadel ja neile analoogilistel metsamajandite struktuuriüksustel, kes on täielikult ära kasutanud neile eraldatud raiefondi või ei saa seda teha ilmastikutingimuste tõttu, on õigus jooksva aasta 1. oktoobrist ennetähtaegselt raiuda kuni 30 protsenti neile järgmiseks aastaks eraldatud raiefondist. Pehmelehtpuuliikide ja lehisepuidu transpiratsioonkuivatamisel (bioloogilisel kuivatamisel) selle väljaveoks hajaliparvetuseks võivad metsamajandid lubada ennetähtaegset raiet järgmise aasta parvetuseks jooksva aasta 1. juunist.

VI. Raiekohtade, puistute vaigutamise ja tõrvasvaigutamise ning teisejärguliste metsamaterjalide varumise kohtade ülevaatus ja tähtaegade pikendamine

53. Metsamajandid kontrollivad süstemaatiliselt käesolevate eeskirjade täitmist metsakasutajate poolt ning pärast tööde lõpetamist korraldavad raielankide ülestöötamise, puistute vaigutamise ja tõrvasvaigutamise ning teisejärguliste metsamaterjalide varumise täielikkuse ja õigsuse väljaselgitamiseks, samuti vaegraiete ning väljavedamata puidu ja teisejärguliste metsamaterjalide kindlakstegemiseks raiekohtade, puistute vaigutamise ja tõrvasvaigutamise ning teisejärguliste metsamaterjalide varumise kohtade ülevaatus.

Nimetatud ülevaatus viiakse läbi vahetult pärast tööde lõpetamist, kuid mitte hiljem järgmistest tähtaegadest:

raiekohtade ülevaatus — 30 päeva jooksul pärast puidu väljaveo tähtaja lõppemist;

vaigutatud puistute ülevaatus — igal aastal vaigutusperioodi lõpul; teisejärguliste metsamaterjalide varumise kohtade ülevaatus — 20 päeva jooksul pärast nende materjalide väljaveo tähtaja lõppemist.

Varutud puidu või raiekohtade ülevaatus päeva teatab metsamajand metsavarujale hiljemalt 15 päeva enne määratud tähtaega, arvates teatise väljasaatmise päevast.

Metsa ja teisejärguliste metsamaterjalide väljaandmisel metsamaterjalide koguse järgi tehakse enne nende väljaveo alustamist kindlaks varutud puidu ja teisejärguliste metsamaterjalide kogused raiepiletis (orderis) või metsapiletis märgitud laoplatesidel.

Tööde lõpetamisel enne raiepiletis (orderis) märgitud tähtaega teatab metsakasutaja metsamajandile hiljemalt 10 päeva ette kirjalikult, telegrammiga, telefonogrammiga või radiogrammiga tööde lõpetamise tähtaja, metsamajand aga on kohustatud 10 päeva jooksul pärast tööde lõpetamist läbi viima raiekohtade ja teisejärguliste metsamaterjalide varumise kohtade ülevaatus, teatades samas korras eelnevalt metsakasutajale ülevaatus päeva.

Puidu ja teisejärguliste metsamaterjalide väljaveo tähtaja pikendamisel on metsamajandid kohustatud pärast pikendusaja möödumist läbi viima kordusülevaatus.

Ebasoodsate looduslike tingimuste (lumi, jõgede üleujutus, teedelanemine) korral viiakse ülevaatus teisele ajale, mille määrab metsamajand kokkuleppel metsakasutajaga.

54. Raiekohtade, puistute vaigutamise ja tõrvasvaigutamise ning teisejärguliste metsamaterjalide varumise kohtade ülevaatus tulemused ja näitajad, mis on vajalikud metsakasutajaga tehtavate arvelduste täielikuks lõpetamiseks, samuti tema poolt ülevaatusel tehtud märkused kantakse akti, millele kirjutavad alla metsamajandi ja metsakasutaja esindajad. Ülevaatusakti vormi töötab NSVL Riiklik Metsamajanduse Komitee välja NSVL Metsa-, Tselluloosi-, Paberi- ja Puidutööstuse Ministeriumi osavõtul ning selle kinnitab nimetatud komitee.

Ülevaatusakti kantakse lisaks looduses tehtud ülevaatusel saadud andmetele ka andmed tegelikult varutud tarbe- ja küttepuidu ning

vedelvaigu koguste kohta metsakasutaja õiendi alusel, millele on alla kirjutanud ettevõtte, asutuse või organisatsiooni juhataja ja pea-(vanem)-raamatupidaja.

Metsakasutaja esindaja määratud tähtjaks mitteilumisel on metsamajandil õigus korraldada ülevaatus tema osavõtuta. Seejuures koostatud ülevaatusakt saadetakse metsakasutajale ja see on talle kohustuslik.

55. Kui metsa ja teisejärguliste metsamaterjalide väljaandmisel metsamaterjalide ligikaudse koguse järgi tegelikult varutud puidu või teisejärguliste metsamaterjalide üldkogus ei ühti raiepiletis (orderis) märgitud kogusega tingimusel, et varumine on toimunud raiepiletis (orderis) märgitud raielankide või varumiskohtade piires ja varumisvõimalused on täielikult ära kasutatud, tehakse maksete ümberarvestus.

Kui metsa väljaandmisel pindala järgi metsavarumisjaoskonnas tegelikult varutud puidu üldkogus ületab raiepiletis (orderis) märgitud koguse enam kui 10 protsendi võrra, tasub metsavaruja kogu puidukoguse eest, mis on täiendavalt varutud üle raiepiletis (orderis) näidatud koguse.

Metsavarujailt, kes on saavutanud raiepiletis (orderis) märgitud kogusest tarbepuidu suurema väljatuleku, ei nõuta tasu täiendavalt saadud tarbepuidu eest.

56. 15 päeva jooksul pärast ülevaatuse lõppu esitavad metsamajandid oma kõrgemalseisvale organisatsioonile andmed raiekohtade, puistute vaigutamise ja tõrvasvaigutamise ning teisejärguliste metsamaterjalide varumise kohtade ülevaatuse tulemuste kohta.

57. Kui metsavarujatel on raielanke, kus raiumine on alustatud, kuid määratud tähtjaks lõpetamata, võivad metsavarujad saada varumistähtaja pikendust mitte üle 5 kuu.

Varutud, kuid ettenähtud tähtjaks väljavedamata puidu metsa jätmisel on metsavarujal õigus saada selle puidu väljaveo tähtaja pikendust 11 kuu piires, olenevalt puidu kogusest, transpordivahendite olemasolust ja muudest tingimustest.

Pikendust annavad metsamajandid metsavarujate kirjalike avalduste alusel, mis on esitatud enne puidu varumise või väljaveo tähtaja lõppemist.

Puidu varumise või väljaveo tähtaja pikendust võib kodanikele anda nende suusõnaliste avalduste alusel, kui need on esitatud enne puidu varumise või väljaveo tähtaja lõppemist.

58. Puidu varumise tähtaja pikendamisel nõutakse metsavarujalt sisse viivist 1,5 protsendi ulatuses kasvamajäänud metsa (metsavaruja andmeil) taksihinnast, olenemata pikendusaja kestusest.

Puidu väljaveo tähtaja pikendamisel tasuvad metsavarujad pikendusaja iga kuu eest viivist 1,5 protsendi ulatuses tähtjaks väljavedamata jäänud puidu hinnakirjahinnast (hinnad võetakse metsamajandite poolt franko raielank realiseeritavate metsamaterjalide ja küttepuidude hinnakirjast).

Metsamajandid on kohustatud kontrollima vaegraiete ja väljavedamata jäetud puidukoguste vastavust metsavaruja nõudeavalduses märgitud kogustele.

Märkme pikenduse andmise kohta teeb metsamajand raiepiletis (orderis) ja metsavahile antavas korralduses.

Sama korra kohaselt võib tarbijaile pikendust anda puidu väljaveoks, mida metsamajandid varuvad hooldus- ja muu raie korras ning metsamajandite käsutusse tuleva (peremehta ja muu puidu) ning nende poolt franko raielank realiseeritava puidu väljaveoks, teisejärguliste metsamaterjalide varujaile aga — nimetatud materjalide väljaveoks.

59. Määratud tähtjaks väljavedamata puit (antud pikendust arvestades), samuti omavoliliselt raiutud puit läheb tasuta metsamajandi käsutusse, kes realiseerib selle üldistel alustel, kandes saadud vahendid eelarvetuludesse.

Puit loetakse raiekohtadest väljaveetuks, kui ta on kohale veetud parvetus-, raud- ja maanteeäärsetele laoplatesidele ning ümbertöötamis-seadmete ja -seadeldiste juurde, samuti metsaveoteede ääres asuvatele või muudele laoplatesidele, mis on rajatud metsamajandiga kooskõlastatud, ja raie- või metsapiletis märgitud kohtadesse.

VII. Maksete tasumise kord ja tähtajad

60. Kasvavat metsa antakse metsakasutajatele välja kehtestatud takside alusel võetava tasu eest.

Tasu kasvava metsa väljaandmise eest võetakse: põhiliste puuliikide puidu eest NSVL Riikliku Hindade Komitee poolt kinnitatud takside järgi;

muude puuliikide puidu ja vedelvaigu eest liiduvabariikide ministrite nõukogude poolt kinnitatavate takside järgi.

Kasvava metsa eest tasu maksmisest osaline või täielik vabastamine toimub vastavalt NSV Liidu seadusandlusele.

Metsade majandamisega tegelevad ettevõtted, asutused ja organisatsioonid on vabastatud tasu maksmisest metsahooldus- ning metsakorraldus- ja -uurimistööde tegemisel ning muude metsamajanduslike abinõude rakendamisel saadava puidu eest, sealhulgas ka puidu eest, mis varutakse selle puidu tarbijate jõududega.

Tasu teisejärguliste metsamaterjalide eest võetakse oblastite ja kraide rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede ning autonoomsete vabariikide ja oblastilise jaotuseta liiduvabariikide ministrite nõukogude poolt kinnitatavate takside järgi.

61. Liiduvabariikide ministrite nõukogud jaotavad riikliku tähtsusega metsi taksijärkudesse, kinnitavad nende piirkondade loetelu, kus kasvavat metsa vastavalt metsataksidele tuleb välja anda hinnaalandusega, kehtestavad takside vähendamise korra tulekahjustest, kahjuritest ja seenhaigustest kahjustatud metsa väljaandmisel, samuti tormimurru ja tuuleheite ülestöötamisel ja jalalkuivanud metsa raiumisel saadava puidu takside vähendamise korra.

62. Kasvava metsa, vedelvaigu ja teisejärguliste metsamaterjalide taksihind märgitakse raiepiletis (orderis).

Metsa, vedelvaigu ja teisejärguliste metsamaterjalide väljaandmisel tasuta või soodustustega märgitakse raiepiletis (orderis) lisaks taksihin-

nale ka alandatud hind ning nimetatud materjalide tasuta või soodustustega väljaandmise alused.

63. Metsa, vedelvaigu ja teisejärguliste metsamaterjalide taksihinna, samuti viivitatud maksete eest võetava viivise tasuvad metsakasutajad NSVL Rahandusministeeriumi poolt kehtestatavas korras ja tähtaegadeks.

64. Väljaantava kasvava metsa, vedelvaigu ja teisejärguliste metsamaterjalide rahalisel hindamisel tekkinud vigade avastamise ning sellega seoses hinde muutmise korral ei vabastata metsakasutajat järjekordse makse tasumisest. Ümberarvestus tehakse järgmise makse tasumisel.

Metsavarujatele järgnevas aastaks raiumiseks üleantavate vaegraiate, samuti alustamata raiega eelmise aasta raielankide eest võetakse korduvalt tasu. Korduvalt ei võeta tasu nende raielankide eest, mille raiumist on alustatud ja mille raietähtaega on pikendatud.

Metsavarujatele raielankide vahetamise korral vastavalt käesolevate eeskirjade punktile 43, kasvava metsa eest korduvalt tasu ei võeta, vaid tehakse vastav maksete ümberarvestus.

65. Metsakasutajatega tehtavate lõpparvelduste aluseks on:

raiepiletid (orderid) ja metsapiletid;

raiekohtade, teisejärguliste metsamaterjalide varumise ning puistute vaigutamise ja tõrvasvaigutamise kohtade ülevaatuse aktid, õiendid varutud puidu ja materjalide koguse kohta ning muud tegelikult varutud puidu ja materjalide kogust tõendavad dokumendid;

maksete ümberarvestuse materjalid;

aktid käesolevate eeskirjade rikkumiste kohta, mille on koostanud metskonnad, metsamajandid, kõrgemalseisvad riiklikud metsamajandusorganid, nende ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste organid, kellele alluvad metsi majandavad ettevõtted, asutused ja organisatsioonid, ning rahandusorganid.

66. Tasu metsa, vedelvaigu ja teisejärguliste metsamaterjalide eest, mida metsakasutajad ei ole kehtestatud tähtajaks kandnud eelarvetuludesse, nõutakse sisse vastuvaidlematus korras, arvestades juurde viivise vastavalt «Tähtajaliselt tasumata maksude ja mittemaksuliste maksete sissenõudmise määrustikule», kodanikelt aga nõutakse nimetatud võlgnevus ja viivis sisse kohtu korras.

VIII. Vastutus käesolevate eeskirjade täitmatajätmise eest

67. Eraldatud raiefondi kohta raiepiletite (orderite) kehtestatud tähtajaks väljavõtmata jätmise eest nõutakse metsavarujatelt sisse leppetrahv 10 protsendi ulatuses saamatajäänud puidu taksihinnast.

68. Käesolevate eeskirjade rikkumise eest raielankide ülestöötamisel nõutakse metsavarujatelt sisse leppetrahv järgmistes suurustes:

a) seemnepuude ning seemnekulissides ja -ribadel kasvavate puude raiumise või vigastamise eest ning raiumisele mittekuuluvate puude raiumise eest valik-, aegjärksete, sanitaar- ja hooldusraiate tegemisel —

maharaiutud puude, samuti vigastatud seemnepuude ning seemnekulisides ja -ribadel kasvavate vigastatud puude viiekordne taksihind;

b) järelkasvu ja noorendike hävitamise eest, mis on tingitud raielankide ülestöötamiseks kehtestatud korrast mittekindipidamisest metsavaruja poolt — 50 rubla iga hektari hävitatud järelkasvu ja noorendike eest; metsakultuuride kahjustamise või hävitamise eest — 150 rubla kahjustatud või hävitatud metsakultuuride iga hektari eest;

c) metsa raiumise ja puidu kokkuveo eest keelatud ajal — maharaiutud puude või kokkuveetud puidu kolmekordne taksihind;

d) puiduvarumise eest metsavarujale aktiga üleantud raielangil enne raiepileti (orderi) saamist või kehtestatud tähtaja möödumisel raiepileti (orderi) olemasolu korral — maharaiutud puude kolmekordne taksihind;

raiepiletite (orderite) mitteõigeaegse tagantjärele vormistamise eest tegelikult tehtud raie kohta, mis on lubatud vastavalt käesolevate eeskirjade punktile 13, puude raiumise või kasvujõuetuseni vigastamise eest väljaspool metsavarujatele üleantud raielankide piire, sealhulgas raielankidega piirnevatel 50 meetri laiustel ribadel — maharaiutud puude või kahjustatud metsa kümnekordne taksihind kõikide metsataksivõondite kasvuse taksijärgu järgi; puude vigastamise eest, kui see ei põhjusta esimese taksijärgu — vigastatud puude kolmekordne taksihind;

e) vaegraiete jätmise eest:

raielangi kompaksete osadena — kasvamajäetud puude ühekordne taksihind;

raiumisele kuuluvate üksikute kulisside ja puudena — kasvamajäetud puude kolmekordne taksihind;

f) puidu ebaratsionaalse järkamise eest, kui tarbepuidu tegelik väljatulek metsavarumispunktis on üle 10 protsendi väiksem raiepiletis (orderis) märgitust, okaspuu tarbepuidu kasutamise eest ajutiste ja abihoonete ja -ehitiste rajamiseks ning metsaveoteede katmiseks, välja arvatud käesolevate eeskirjade punktis 47 ettenähtud juhud — ebaratsionaalselt järgatud või kasutatud puidu kahekordne hinnakirjahind. Samas ulatuses arvutatakse leppetrahvi puidu ebaratsionaalse järkamise eest, mis on ilmnenu raielankide ülestöötamise kontrollimisel ja nende ülevaatusel looduses;

g) puidu kehtestatud tähtajaks (kaasa arvatud antud pikendus) raielankidelt väljavedamata jätmise eest, samuti laoplatside, metsaveoteede trasside, hoonete ja ehitiste rajamiseks ning seadmete paigutamiseks ettenähtud metsaalade puhastamisel puidu kehtestatud tähtajaks väljavedamata jätmise eest — selle puidu kahekordne hinnakirjahind.

Käesolevas alapunktis ettenähtud leppetrahvi ei nõuta sisse väljavedamata puidu eest, mis on raiutud ekspeditsioonide, rühmade ja salgade poolt, nende ametkondlikust alluvusest olenemata, teaduslike uurin-gute, metsakorraldus-, geoloogiliste, geodeetiliste ja muude otsingu- ja uurimistöode tegemisel kaugelasuvates paikades, kus seda puitu ei ole võimalik turustada. Turustamisvõimaluse korral realiseerib nimetatud puidu metsamajand käesolevate eeskirjade punkti 32 teises lõikes kehtestatud korrast;

h) avariipuidu kauemaks kui neljaks kuuks metsaveoteede (magist-raal-, haru- ja algeveoteed) äärde jätmise eest — selle puidu kahekordne hinnakirjahind;

i) puidu omavolilise (enne ülevaatust) väljaveo, ärasaatmise või parvetamise ja selle puidu töötlemise eest, kui metsa väljaandmine toimus materjalide koguse järgi, samuti puidu väljaveo eest raiepiletis (orderis) märkimata kohta — väljaveetud, ärasaadetud või töödeldud puidu kahekordne taksihind;

j) raiekohtade raiejäätmetest ebarahuldava ja mitteõigeaegse puhastamise eest ning sihtide ja raielankidega piirnevate 50 meetri laiuste ribade risustamise eest metsakasutajate süü tõttu — 7 rubla 50 kopikat puhastamata või risustatud alade iga hektari eest. Leppetrahvi tasumine ei vabasta metsakasutajat nimetatud alade puhastamisest metsamajandi poolt määratud tähtajaks;

k) maharaiutud puude rippesse jätmise eest — 2 rubla 50 kopikat puu eest; piiri-, kvartali-, raielangi- ja muude postide hävitamise eest — 5 rubla posti eest;

l) kehtestatud tähtajaks koorimata okaspuidu ja juttimata lehtpuidu suveks metsajätmise eest, kui see puit ei ole laotud kinnikaetud tihedatesse virnadesse või ei ole muul viisil kaitstud kahjurite eest — puidu koorimise ja juttimise kahekordne maksumus.

Käesolevas alapunktis ettenähtud leppetrahvi ei nõuta sisse koorimata ja kaitsmata puidu eest, mis on maha raiutud ekspeditsioonide, rühmade ja salkade poolt, olenemata nende ametkondlikust alluvusest, teaduslike uuringute, metsakorraldus-, geoloogiliste, geodeetiliste ja muude otsingu- ja uurimistöode tegemisel;

m) kändude jätmise eest, mille kõrgus ületab ühe kolmandiku puu lõikepinna läbimõödust ning 30 sentimeetrist väiksema läbimõöduga puude raiumisel üle 10 sentimeetri kõrguste kändude jätmise eest (välja arvatud kõrgemate kändude jätmise lammimetsades vastavalt metsakasvatustelele nõuetele) ning puudel ja kändudel olevate templite ja numbrite hävitamise eest — 50 kopikat iga kännu, templi või numbri eest;

n) puidu varumise ja kokkuveo ning muu metsakasutuse eest võttega, mille tagajärjel mägistel aladel tekkis erosioon — 100 rubla erosiooniala iga hektari eest, kus mulla humuskiht on täielikult hävinud.

Käesoleva punkti alapunktides f, g ja h ettenähtud leppetrahve arvutatakse metsamajandi poolt franko raielank realiseeritava tarbepuidu ja küttepuude hinnakirjahindade järgi.

69. Vaigutamise ja tõrvasvaigutamise kehtestatud eeskirjade rikku-mise eest nõutakse sisse leppetrahv järgmistes suurustes:

a) eraldatud puistute vaigutamise ja tõrvasvaigutamise eest enne raiepileti kättesaamist või pärast kehtestatud tähtaega — 30 rubla hek-tari eest;

b) nende puistute vaigutamise ja tõrvasvaigutamise eest, mis ei ole selleks eraldatud, juhendites või erilubades ettenägemata vaigutamise- ja

tõrvasvaigutamismeetodite kasutamise eest, puude ülekoormamise eest karridega, karride laiendamise, peakarri, samuti külgakarride sügavuse ületamise eest, kui üks või mitu nimetatud rikkumist esinevad vähemalt 10 protsendil vastaval raielangil vaigutatud puude üldarvust — 30 rubla hektari eest;

c) selliste puude vaigutamise ja tõrvasvaigutamise eest, mille vaigutamine ja tõrvasvaigutamine ei ole lubatud, samuti eraldatud aladel vaigutamiseks ja tõrvasvaigutamiseks ettenähtud puude mittetäieliku ärakasutamise eest — nende puude puidu kahekordne taksihind.

70. Teisejärguliste metsamaterjalide varumisel esinenud rikkumiste eest nõutakse sisse leppetrahv järgmistes suurustes:

a) teisejärguliste metsamaterjalide varumise eest ilma raiepiletita (orderita) või pärast kehtestatud tähtaega — varutud materjalide kahekordne taksihind;

b) kändude loata juurimise eest — 2 rubla 50 kopikat iga kännu eest.

71. Käesolevate eeskirjade rikkumise eest puidu taksihinna järgi määratavad leppetrahvid arvutatakse taksihinna vähendamise norme rakendamata.

72. Vaideid käesolevates eeskirjades ettenähtud leppetrahvide sissenõudmise kohta vaatavad vastavalt kehtivale seadusandlusele kuuluvuse järgi läbi riikliku arbitraaži organid või rahvakohtud.

73. Oblastite, kraide, autonoomsete vabariikide ja oblastilise jaotuseta liiduvabariikide riiklikud metsamajandusorganid võivad oblastite ja kraide rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede, autonoomsete vabariikide ja oblastilise jaotuseta liiduvabariikide ministrite nõukogude nõusolekul peatada ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide poolt tehtavaid töid, kui need kujutavad ohtu metsade seisukorrale ja taastootmisele seoses sellega, et nende tööde tegemisel rikutakse tehnoloogilisi, sanitaar- ja muid nõudeid, mis tagavad metsade seisukorrale ja taastootmisele avaldatava kahjuliku toime kõrvaldamise, ning kui metsakasutajad hoiavad kõrvale raiekohtade puhastamisest.

74. Puidu ja teisejärguliste metsamaterjalide varumisega ning puistute vaigutamise ja tõrvasvaigutamise tegelevad metsamajandid kannavad käesolevate eeskirjade täitmatajätmise eest vastutust, mis on nende eeskirjadega ette nähtud kõigile metsakasutajatele.

75. Puidu ja teisejärguliste metsamaterjalide varumise ning puistute vaigutamise ja tõrvasvaigutamise tegelevate metsamajandite, ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide ametiisikud, kelle süü tõttu rikuti käesolevaid eeskirju, kannavad NSV Liidu ja liiduvabariikide seadusandlusega ettenähtud vastutust.

Kinnitatud

Eesti NSV Ministrite Nõukogu

26. novembri 1981. a. määrusega nr. 713

Eesti NSV valitsuse kehtivuse kaotanud otsuste**l o e t e l u**

1. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 17. märtsi 1948. a. määruse nr. 234 «Kamfoolitööstuse toorainebaasi laiendamise kohta» punkti 3 alapunktid «a», «b» ja «c».

2. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 26. juuli 1948. a. määruse nr. 696 «1949.—1950. a. metsaraiefondi kohta» punkt 7.

3. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 14. märtsi 1950. a. korraldus nr. 230-k.

4. Eesti NSV Eesti NSV Ministrite Nõukogu 19. jaanuari 1951. a. määruse nr. 31 «Kolhooside põllutöömashinade ja inventari remondi plaanist 1951. aastaks» punktid 8 ja 9.

5. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 22. detsembri 1951. a. määrus nr. 1083 «Tärpentiinitööstuse toorainebaasi täpsustamisest», välja arvatud punkti 1 teine lõige.

6. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 25. veebruari 1955. a. määruse nr. 66 «Puudustest metsamaterjalide arvestusel ja hoidmisel Eesti NSV Metsatööstuse Ministeeriumis» punkt 2.

7. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 5. augusti 1955. a. korraldus nr. 898-k.

8. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 26. novembri 1955. a. määrus nr. 331 «II grupi metsade raiefondi ja sanitaar- ning taastamisraie arvel saadava puidu jaotamisest metsavarujate vahel».

9. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 25. novembri 1957. a. korraldus nr. 1643-k.

10. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 8. oktoobri 1958. a. määrus nr. 364 «Peakasutuse raiefondi jaotamisest II grupi metsades 1959. a.».

11. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 4. augusti 1960. a. korraldus nr. 1087-k.

12. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 23. märtsi 1967. a. määrus nr. 102 «Kasvava metsa väljaandmise korra kohta» (ENSV Teataja 1967, nr. 14, art. 108), välja arvatud punkt 2.

13. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 14. detsembri 1967. a. korralduse nr. 1314-k punkti 6 alapunkti 3 teine lõige.

INDEKS 78280

Väljaandja: Eesti NSV Ministrite Nõukogu Asjadevalitsus.

Trükkida antud 29. 04. 1982. Trükipoognaid 1,75. Arvestuspoognaid 2,1. Tellimuse nr. 448.

ENSV MN Asjadevalitsuse Trükikoda, Tallinn.

Raamatunäidet
82-5482

A.G.82

7,3295 EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU
AR

Kontrollikomisjari